

C-543/19. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2019. július 16.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Finanzgericht Hamburg (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. július 1.

Felperes

Jebsen & Jessen (GmbH & Co.) KG

Alperes:

Hauptzollamt Hamburg

Az alapeljárás tárgya

A dömpingellenes vámentesség – A mentességet eredményező határozat eredeti kötelezettségvállalási számlán történő helytelen megnevezésének következményei
– A helyesbített kötelezettségvállalási számla későbbi bemutatásának elfogadhatósága

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az uniós jog értelmezése, EUMSZ 267. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) Ellentétes-e az alapeljárásban felmerült körülmények között az (EU) 2015/82 végrehajtási rendelet 1. cikke által kivetett dömpingellenes vám fizetése alóli, e rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti mentességgel, hogy az e rendelet 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti kötelezettségvállalási számlán nem az e rendelet mellékletének 9. pontjában

említett (EU) 2015/87 végrehajtási határozat, hanem a 2008/899/EK határozat szerepel?

- 2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén: Be lehet-e nyújtani az (EU) 2015/82 végrehajtási rendelet mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelő kötelezettségvállalási számlát a dömpingellenes vámok visszatérítésére irányuló eljárás keretében az (EU) 2015/82 végrehajtási rendelet 1. cikke által kivetett dömpingellenes vám fizetése alóli, e rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti mentesség érdekében?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A legutóbb az 2013. október 9-i 952/2013/EU rendelettel módosított Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (a továbbiakban: Közösségi Vámkódex), különösen annak 78. cikke

A Magyarországról, Lengyelországból, Oroszországból, a Cseh Köztársaságból, Romániából és a Szlovák Köztársaságból származó egyes varrat nélküli vas- és ötvözetlen acél csövek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vámok kivetéséről, az 1189/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről, valamint a Horvát Köztársaságból származó hasonló behozatok tekintetében az eljárás megszüntetéséről szóló, 1997. november 17-i 2320/97/EK tanácsi rendelet, különösen 2. cikkének (2) bekezdése

A Kínai Népköztársaságból származó citromsav behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről, valamint a kivetett ideiglenes vám végleges beszedéséről szóló, 2008. december 1-jei 1193/2008/EK tanácsi rendelet

A 2012. szeptember 7-i 2012/501/EU bizottsági határozattal módosított, a Kínai Népköztársaságból származó citromsav behozatalára vonatkozó dömpingellenes eljárással kapcsolatban felajánlott kötelezettségvállalások elfogadásáról szóló, 2008. december 2-i 2008/899/EK bizottsági határozat

Az 1225/2009/EK tanácsi rendelet 11. cikkének (2) bekezdése szerinti hatályvesztési felülvizsgálat nyomán a Kínai Népköztársaságból származó citromsav behozatalára vonatkozóan végleges dömpingellenes vám kivetéséről és az 1225/2009/EK rendelet 11. cikke (3) bekezdése szerinti részleges időközi felülvizsgálatokról szóló, 2015. január 21-i (EU) 2015/82 bizottsági végrehajtási rendelet, különösen 1. és 2. cikke, valamint mellékletének 9. pontja

A Kínai Népköztársaságból származó citromsav behozatalára vonatkozó dömpingellenes eljárással kapcsolatban felajánlott kötelezettségvállalások elfogadásáról szóló, 2015. január 21-i (EU) 2015/87 bizottsági végrehajtási határozat

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 A felperes mentességet kér a Kínai Népköztársaságból származó citromsav behozatalára vonatkozó dömpingellenes vám alól.
- 2 A Kínai Népköztársaságból származó citromsav behozatalára eredetileg az 1193/2008 rendelet alapján vetettek ki dömpingellenes vámot. A Weifang Ensign Industry Co. Ltd. (a továbbiakban: Weifang) az e vám fizetése alóli mentesség érdekében a Bizottságnak kötelezettségvállalást ajánlott fel, amelyet a Bizottság a 2008/899 határozattal fogadott el (a továbbiakban: eredetileg felajánlott kötelezettségvállalás).
- 3 2013 novemberében a Bizottság kezdeményezte a dömpingellenes vám felülvizsgálatát. Ezzel összefüggésben a Weifang új kötelezettségvállalási ajánlatot terjesztett elő.
- 4 A felperes és a Weifang a 2015. január 9-én, 13-án, illetve 15/16-án megkötött három szerződéssel összesen 360 tonna citromsav 884,70 euró/tonna áron történő szállításában állapodott meg. A Bizottság által a Weifang által felajánlott kötelezettségvállalások alapján 2015 első negyedévére meghatározott minimális importár tonnánként 878,60 euró volt. A citromsav 2015. január 30-án szállították a Kínai Népköztársaságból.
- 5 A 2015. március 10-i és 11-i tizenkét vámáru-nyilatkozattal a felperes az uniós szabad forgalomba bocsátás engedélyezése céljából az A882 TARIC-kiegészítő kóddal 360 tonna citromsavat jelentett be a 2918 1400 00 0 vámtarifaszám alatt. Az alperes kérésére a felperes benyújtotta a Weifang vonatkozó, 2015. január 29-i kötelezettségvállalási számláit (a továbbiakban: eredeti kötelezettségvállalási számlák). E számlák hivatkoztak többek között a „2008/899/EK határozatra”.
- 6 Mivel az eredeti kötelezettségvállalási számlák a 2008/899 határozatra, nem pedig a 2015. január 23-án hatályba lépett 2015/87 végrehajtási határozatra utaltak, az alperes megtagadta az igényelt dömpingellenes vámmentességet, és a 2015. március 10-i, illetve 11-i tizenkét behozatali vámot megállapító határozatával a 42,7%-os általános dömpingellenes vámtétel alapján a fent említett behozatok tekintetében dömpingellenes vámot vetett ki.
- 7 A felperes kérte a dömpingellenes vám visszatérítését, és ennek keretében helyesbített kötelezettségvállalási számlákat mutatott be. Ezek a helyesbített számlák abban térnek el az eredeti kötelezettségvállalási számláktól, hogy a „Decision 2008/899/EC“ helyébe a „Implementing Decision (EU) 2015/87“ került.
- 8 Az alperes megtagadta a visszatérítést, mivel a 2008/899 határozatnak az eredeti kötelezettségvállalási számlákon történő helytelen feltüntetése miatt a dömpingellenes vám alóli mentesség feltételei nem teljesültek. Ebben a tekintetben a vámáru-nyilatkozat elfogadásának időpontja bír jelentőséggel. Ezt

erősíti meg a Bíróság 2014. szeptember 17-i Baltic Agro ítélete is (C-3/13, EU:C:2014:2227).

- 9 A felperes e határozattal szemben keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz. A felperes fenntartotta a dömpingellenes vámok alóli teljes mentességre vonatkozó kérelmét, és többek között előadta, hogy minden esetben lehetséges egy helyesbített kötelezettségvállalási számla későbbi benyújtása.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

- 10 Felmerül a kérdés, hogy a vámáru-nyilatkozat ellenőrzése keretében bemutatott kötelezettségvállalási számlák megfelelnek-e a 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglalt követelményeknek. E rendelkezés szerint a mentességhez kötelezettségvállalási számlát kell benyújtani. A kötelezettségvállalási számla a legalább a rendelet mellékletben felsorolt elemeket és a mellékletben megadott nyilatkozatot tartalmazó kereskedelmi számla. Az eredetileg bemutatott kötelezettségvállalási számlák szövege szerint a rendelet mellékletének 9. pontjában foglalt követelmények nyilvánvalóan nem teljesülnek. E számlákon ugyanis nem a 2015/87 végrehajtási határozatot, hanem a 2008/899 határozatot tüntették fel. Ez a helytelen megnevezés azonban az alapügy sajátos körülményei között nem kérdőjelezheti meg a dömpingellenes vám alóli mentességet.
- 11 Az az értelmezési szabály, amely szerint a kivételeket előíró rendelkezéseket szigorúan kell értelmezni, amellel szól, hogy a behozatal időpontjában érvénytelen határozat említése kizárja a vámmentességre való jogosultságot (2014. szeptember 17-i Balti Agro ítélet, C-3/13, 24. pont, 2019. május 22-i Krohn & Schröder ítélet, C-226/18, 46. pont).
- 12 A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint azonban ezt az értelmezési szabályt az arányosság elvének fényében kell értelmezni. Ebben az összefüggésben Kokott főtanácsnok a Vetsch ügyre vonatkozó, 2018. szeptember 6-i indítványában (C-531/17, 50. pont) megállapította, hogy a behozatali héatarozás keletkezése beavatkozást jelent a Charta 16. cikke szerinti vállalkozás szabadságába. Ugyanez vonatkozik a dömpingellenes vám megállapítására is. A Charta 52. cikke (1) bekezdésének második mondata alapján a vállalkozás szabadságának a dömpingellenes vámmentesség megtagadásával megvalósuló korlátozására csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az szükséges és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket szolgálja.
- 13 Függetlenül attól a kérdéstől is, hogy a dömpingellenes vámmentesség megtagadása a felperes valamely alapvető jogába való beavatkozásnak minősül-e, a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikke szerinti mentességet az arányosság elvének fényében kell értelmezni. A

Bíróság ítélkezési gyakorlata egyértelművé tette, hogy a kötelezettségvállalás elfogadásának visszavonását az arányosság elvének megfelelően kell értékelni (2012. november 22-i Usha Martin ítélet, C-552/10 P, 32. pont). Ugyanennek kell vonatkoznia a dömpingellenesvám-jog azon szabályának értelmezésére, amely alapján a mentességet megadják. Ennek megfelelően a Bíróság a dömpingellenes vámok alkalmazása során nyújtott előny kapcsán hangsúlyozta, hogy valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (2017. október 12-i Tiers ítélet, C-156/16, 21. pont, hivatkozással a 2016. november 16-i Hemming és társai ítéletre, C-316/15, 27. pont; 2016. július 14-i Verband Sozialer Wettbewerb ítéletre, C-19/15, 23. pont).

- 14 Ennek a 2015/82 végrehajtási rendelet alperes által hivatkozott (186) preambulumbekzdése nem képezi akadályát. E preambulumbekzdésből az is kitűnik, hogy önmagában egy olyan gyártótól való vásárlás, akinek a kötelezettségvállalását a Bizottság elfogadta, nem feltétlenül vezet dömpingellenes vámmentességhez. Ez azonban csak egyértelművé teszi, hogy a mentesség a 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikkében meghatározott feltételek teljesítésétől függ. Mivel a preambulumbekzdés e feltételek teljesüléséből indul ki, az nem nyújt eligazítást e feltételek értelmezéséhez.
- 15 Az arányosság elvének alkalmazásából mindenekelőtt az következik, hogy nem minden, a 2015/82 végrehajtási rendelet mellékletének 9. pontjában meghatározott szövegtől való – akár csak nagyon csekély mértékű – eltérés vezet a mentesség elvesztéséhez. E tekintetben az alapeljárásban részt vevő felek is egyetértenek. A bírósági tanács álláspontja szerint a 9. pont szerinti szövegtől való eltérések nem zárhatják ki a mentességet, ha nem veszélyeztetik a kötelezettségvállalási számla bemutatásának célját.
- 16 A kötelezettségvállalási számla bemutatásának célja, hogy biztosítható legyen a kötelezettségvállalások betartása (2014. szeptember 17- Balti Agro ítélet, C-3/13, 29. pont; és így a 2015/82 végrehajtási rendelet (184) preambulumbekzdése). Legutóbb a Bíróság hangsúlyozta, hogy milyen különleges jelentősége van éppen a vonatkozó végrehajtási határozatra való utalásnak (2019. május 22-i Krohn & Schröder ítélet, C-226/18, 55. pont). Ezért a mentesség rendszerint csak akkor biztosítható, ha a kötelezettségvállalási számla a kötelezettségvállalás elfogadására vonatkozó, a behozatal időpontjában hatályos határozatra hivatkozik.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság azonban úgy véli, hogy a szóban forgó ügy sajátos körülményeire tekintettel a hatályát veszített határozatra való hivatkozás nem veszélyeztette, és nem is tudta volna veszélyeztetni a kötelezettségvállalás feltételeinek való megfelelés ellenőrzését. A konkrét esetben ugyanis ez nem befolyásolja a német vámhatóságok mentességi feltételek betartásának ellenőrzésére vonatkozó képességét.

- 18 Ezen túlmenően teljesültek az áruk behozatalára vonatkozó kötelezettségvállalás feltételei. A Bizottság ugyanis tájékoztatta a kérdést előterjesztő bíróságot arról, hogy a két kötelezettségvállalás tartalmilag szinte teljes egészében megegyezik. Továbbá a Bizottság által a kérdést előterjesztő bíróság számára nyújtott tájékoztatás szerint jelen ügyben megállapítható, hogy a jelen ügyben szóban forgó citromsav importára 2015 első negyedévében a Weifang esetében irányadó minimum importárnál magasabb volt.
- 19 A jelen ügy még kiegészül azzal, hogy a Bizottságnak nem volt oka arra, hogy az eredetileg felajánlott kötelezettségvállalás keretében 2015 első negyedévére megállapított minimális importárat az új kötelezettségvállalás hatálybalépését követően módosítsa. Ilyen körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság számára aránytalannak tűnik, hogy kizárólag a szerződés megkötésének időpontjában még hatályos 2008/899 határozatra való hivatkozás alapján tagadja meg a mentesség megadását, annak ellenére, hogy megállapítást nyert, hogy a szerződés megkötése, a számla kiállítása és a behozatal időpontjában alkalmazandó minimum importárat meghaladták.
- 20 A jelen ügy különbözik a 2014. szeptember 17-i, Baltic Agro ítélet tárgyát képező ügytől (C-3/13). Az utóbbi ügyben az a kérdés merült fel, hogy a Baltic Agro AS a 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összehasonlítható rendelkezés alapján (az ítélet 25. pontja) akkor is az „első független uniós vásárlónak” minősülhet-e, ha az árukat nem közvetlenül a kötelezettségvállalási ajánlatot benyújtó vállalatától, hanem közvetítő vállalkozáson keresztül szerezték be. A Bíróság erre a kérdésre nemleges választ adott. Nem vonható be közvetítő vállalkozás, mivel akkor nem lesz egyértelmű, hogy ki igényelheti a mentességet (az ítélet 30. pontja). A közvetlen értékesítésre vonatkozó szabályok ugyanis arra szolgálnak, hogy „átlátható módon [ellenőrizhető legyen] a behozatal[...] exportáló gyártók által vállalt minimális [ára]” (Cruz Villalón főtanácsnok Baltic Agro ügyre vonatkozó indítványa, C-3/13, 32. pont). Ez nem lehetséges ugyanazon a módon egy olyan kivétel esetében, amely során közvetítő vállalkozást vonnak be, mivel az áruknak az EU-ba történő behozatalát megelőző minden továbbértékesítés az említett árakra hatással bíró többletkiadásokat keletkeztethet (ugyanott). Ezzel szemben a jelen ügyben a kötelezettségvállalás betartásának ellenőrzését nem akadályozták.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről

- 21 Amennyiben a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a 2008/899 határozatnak az eredetileg bemutatott kötelezettségvállalási számlákon való feltüntetése kizárja a dömpingellenes vámmentességet, felmerül a kérdés, hogy figyelembe kell-e még venni a később bemutatott, a 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglalt feltételeknek vitathatatlanul megfelelő helyesbített számlákat.
- 22 Az erre a kérdésre adott válasz a 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának értelmezésétől függ. Első ránézésre egyértelműnek

tűnik e rendelkezés megfogalmazása. E rendelkezés ugyanis megállapítja, hogy vámtartozás keletkezik a szabad kereskedelmi forgalomba bocsátásra vonatkozó nyilatkozat elfogadásakor, ha megállapítást nyer, hogy a mentesség 2. cikk (1) bekezdése szerinti feltételei nem teljesülnek. Úgy tűnik, ez kizárja a dokumentumok vámáru-nyilatkozat elfogadását követő bemutatását. A 2015/87 végrehajtási határozat (11) preambulumbekendését is lehet ebben az értelemben értelmezni. E preambulumbekendés első mondata alapján a szabad forgalomba bocsátás iránti kérelem benyújtásakor egy olyan számlát kell benyújtani, amely legalább az (EU) 2015/82 végrehajtási rendelet melléklete által felsorolt elemeket tartalmazza.

- 23 Alaposabban megvizsgálva azonban a 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikkének (1) bekezdése nem tartalmazza kifejezetten azt az időpontot, ameddig az iratok benyújthatók. E rendelkezés kifejezetten csak a vámtartozás keletkezésnek időpontját határozza meg. A vámtartozás a szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó nyilatkozat elfogadásakor keletkezik. Erre akkor kerül sor, ha „megállapítást nyer, hogy [a 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikke (1) bekezdésének] egy vagy több feltétele nem teljesül”. Arról, hogy mikor kell ezt a nyilatkozatot tenni, nem történik említés. A 2015/87 végrehajtási határozat (11) preambulumbekendéséből sem feltétlenül következik a dokumentumok benyújtásának adott időpontja. E rendelkezést inkább úgy kellene értelmezni, hogy a szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó nyilatkozat benyújtásakor kell a dömpingellenes vám alóli mentességet kérni; a számla bemutatásának (legutolsó lehetséges) időpontjára vonatkozóan nem tesz említést.
- 24 Amennyiben e rendelkezés szövegét az egyéb dömpingellenes szabályokéval vetjük össze, további kételyek merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy a 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikkének (2) bekezdése a dokumentumok benyújtásának legkésőbbi lehetséges időpontjaként a vámáru-nyilatkozat elfogadását tekinti. A 2017. október 12-i *Tigers* ítéletében (C-156/16) a Bíróság rámutatott arra, hogy más dömpingellenes rendeletekkel szemben az ott szóban forgó rendelet nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely előírná azt az időpontot, amikor az érvényes kereskedelmi számlát be kell mutatni a vámhatóságnak (25. pont; Mengozzi főtanácsnok indítványának 60. pontjára való hivatkozással). Például a 2320/97 rendelet 2. cikkének (2) bekezdése meghatározza a gyártási igazolás benyújtásának időpontját. Ez nyilvánvalóan eltér a 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikke (2) bekezdésének szövegétől.
- 25 A kérdést előterjesztő bíróság tudatában van annak, hogy az uniós szabályok értelmezésekor a szabályok célját is figyelembe kell venni. A kötelezettségvállalási számlát annak ellenőrzése érdekében kell bemutatni, hogy „a szállítás a kereskedelmi okmányokban foglaltak szerint zajlik-e” (a 2015/87 végrehajtási határozat (11) preambulumbekendésének második mondata). Ezért a kötelezettségvállalási számlát főszabály szerint az áruval egy időben kell a vámhatóságoknak bemutatni.

- 26 Az arányosság szintén alkalmazandó elvéből azonban arra lehet következtetni, hogy az egyes adatokat a kötelezettségvállalási számlán ki lehet egészíteni vagy ki lehet javítani, feltéve, hogy ezáltal az ezen adatok célja még elérhető. Ez a helyzet állhat fenn a felajánlott kötelezettségvállalás teljesítésének bizonyítása esetén, mivel a 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerint e bizonyításra kizárólag az exportáló gyártó nyilatkozata alapján kerül sor.
- 27 A bemutatási kötelezettség időpontjának ilyen értelmezése mellett szólhat a Vámkódex 78. cikkével való összevetés. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az említett cikk logikája ugyanis „a vámeljárásnak a tényleges helyzethez való igazítására irányul” (2017. október 12-i Tigers ítélet, C-156/16 31. pont). A kérdést előterjesztő bíróság számára nem egyértelmű, hogy ugyanez miért ne lenne alkalmazható a visszatérítési eljárásra is. A 2015/82 végrehajtási rendelet 2. cikke (2) bekezdésének szövege ugyanis – amint az már kifejtésre került – nem zárja ki az okiratok későbbi benyújtását.
- 28 Végül a kötelezettségvállalási számla utólagos korrekciója a jelen ügyben nem növelte a kijátszás kockázatát. A hatályát veszítő 2008/899 határozatra való hivatkozás olyan egyedi hiba volt, amely nem volt hatással a dömpingellenes vámmentesség egyéb feltételeinek vizsgálatára. Mivel a 2015/82 végrehajtási rendelet mellékletének 9. pontjában adott magyarázat esetében egyébként is az exportáló gyártó nyilatkozatáról van szó, e nyilatkozat benyújtásának időpontja nincs hatással annak valóságtartalmára. Végezetül a kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a dömpingellenes vámmentesség szempontjából az az anyagi jogi kritérium bír döntő jelentőséggel, hogy a kötelezettségvállalás szerinti árat ténylegesen betartották-e. A jelen ügyben vitathatatlanul erről volt szó.